

SPIS ZAWARTOŚCI OPRACOWANIA

Strona tytułowa

Spis zawartości opracowania

1. DANE OGÓLNE.

- 1.1. Podstawa opracowania.
- 1.2. Dane ewidencyjne.
- 1.3. Cel i zakres opracowania.
- 1.4. Lokalizacja chodnika dla pieszych.
Oświadczenie projektanta.

2. OPIS TECHNICZNY

- 2.1. Opis stanu istniejącego.
- 2.2. Istniejące obiekty i uzbrojenie terenu.
- 2.3. Warunki gruntowo wodne.
- 2.4. Ochrona środowiska.
- 2.5. Opis zamierzenia projektowego.
- 2.6. Podstawowe parametry techniczne.
- 2.7. Chodnik w planie.
- 2.8. Chodnik w profilu podłużnym.
- 2.9. Chodnik w przekroju normalnym.
  - 2.9.1. Konstrukcja nawierzchni.
- 2.10. Zjazdy.
- 2.11. Odwodnienie.
- 2.12. Roboty ziemne.
- 2.13. Materiały budowlane.

3. INFORMACJE DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA (BIOZ).

4. OBLICZENIA - TABELLE

- Tabela Nr 1 – Tabela robót ziemnych
- Tabela Nr 2 – Obliczenie ilości robót ziemnych – zdjęcie humusu
- Tabela Nr 3 – Tabela powierzchni chodnika, długości krawężników, obrzeży,
- Tabela Nr 4 – Wykaz robót na zjazdach

5. CZĘŚĆ RYSUNKOWA

Rys. nr 1	Orientacja	1 : 10000
Rys. nr 2	Plan sytuacyjny	1 : 500
Rys. nr 3	Profil podłużny	1 : 100/500
Rys. nr 4	Przekroje poprzeczne	1 : 100
Rys. nr 5	Przekrój normalny	1 : 25
Rys. nr 6	Wyniesione przejście dla pieszych	1 : 25
Rys. nr 7	Szczegół typowej studni rewizyjnej	b/s
Rys. nr 8	Szczegół typowego wpustu ściekowego	1 : 25
Rys. nr 9	Zjazd	1 : 50
Rys. nr 10	Wlot/wylot kolektora Ø 400 mm	1 : 20

1. DANE OGÓLNE

1.1. Podstawa opracowania.

- Umowa zawarta pomiędzy Zleceniodawcą, a biurem projektowym.
- Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02 marzec 1999 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r. poz. 124 z późniejszymi zmianami)
- Prawo Budowlane, Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333 z późniejszymi zmianami)
- Aktualna mapa zasadnicza terenu w skali 1:500
- Wizje lokalne i pomiary przeprowadzone w terenie

1.2. Dane ewidencyjne.

Objęta budową chodnika dla pieszych droga powiatowa Nr 2028R Jasienica Rosielna – Blizne w km 0+802 – 0+870 w miejscowości Jasienica Rosielna obejmuje teren działki nr ewid. 1419/6.

1.3. Cel i zakres opracowania.

Celem opracowania jest sporządzenie dokumentacji technicznej przebudowy drogi polegającej na budowie chodnika dla pieszych w ciągu drogi powiatowej Nr 2028R Jasienica Rosielna – Blizne w km 0+802 – 0+870 po stronie prawej, na budowie wyniesionego przejścia dla pieszych w km 0+848,60 w miejscowości Jasienica Rosielna oraz na budowie elementów odwodnienia drogi w celu odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z drogi powiatowej, która będzie podstawą do zgłoszenia robót. W związku z celem projekt wykonawczy wykonany został w formie uproszczonej zgodnie z art. 30 ustawy Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333 z późniejszymi zmianami) oraz z Rozporządzeniem MI z dnia 2.09.2004 r. (Dz. U. 2004 nr 202 poz. 2072): *„dokumentacja projektowa, służąca do opisu przedmiotu zamówienia na wykonanie robót budowlanych, dla których nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia na budowę, składa się w szczególności z planów rysunków lub innych dokumentów umożliwiających jednoznaczne określenie rodzaju i zakresu robót budowlanych (...), przedmiaru robót (...)*”.

Zakresem projekt wykonawczy obejmuje:

- wykonanie robót pomiarowych
- mechaniczne zdjęcie ziemi urodzajnej wraz z darniną (humusu)
- wykonanie robót rozbiórkowych
- wykonanie robót ziemnych
- wykonanie modernizacji istniejącego rowu drogowego (rów kryty)
- wykonanie elementów odwodnienia
- wykonanie konstrukcji chodnika dla pieszych
- wykonanie wyniesionego przejścia dla pieszych
- utwardzenie nawierzchni zjazdów w granicach pasa drogowego

- wykonanie robót wykończeniowych

Budowa chodnika ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa ruchu pieszych wzdłuż drogi powiatowej.

1.4. Lokalizacja chodnika dla pieszych.

Odcinek drogi objęty opracowaniem stanowi pas drogowy drogi powiatowej Nr 2028R Jasienica Rosielna - Blizne i znajduje się w administracji Zarządu Dróg Powiatowych w Brzozowie. W całości położony jest na działce Nr ewid. 1419/6 w miejscowości Jasienica Rosielna. Chodnik zlokalizowano w km 0+802 – 0+870 po stronie prawej w miejscowości Jasienica Rosielna. W celu uzyskania szerokości pasa ruchu wynoszącej 3,50 m nie zachodzi konieczność uzupełnienia konstrukcji nawierzchni w strefie przykrawężnikowej gdyż istniejąca szerokość jezdni wynosi 7,00 m. Zdecydowano się na lokalizację chodnika w w/w lokalizacji gdyż uwzględnia ona oczekiwania mieszkańców w tym zakresie oraz znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie szkoły.

Projektowany chodnik wpisany został w całości w istniejący pas drogowy w zakresie nieruchomości gruntowej opisanej powyżej. Projektowany chodnik jest usytuowany w ciągu drogi powiatowej w obszarze zabudowanym wsi Jasienica Rosielna.

Brzozów, sierpień – 2021 r.

mgr inż. Łukasz Wyżykowski

OŚWIADCZENIE   PROJEKTANTA

W nawiązaniu do art. 20 pkt. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo Budowlane ,
(Dz. U. z 2020 r. poz. 1333 z późniejszymi zmianami) oświadczam, że
dokumentacja techniczna p.n.:

PRZEBUDOWA DROGI POWIATOWEJ NR 2028R JASIENICA ROSIELNA - BLIZNE POLEGAJĄCA NA BUDOWIE CHODNIKA DLA PIESZYCH W KM 0+802 – 0+870 WRAZ Z WYNIESIONYM PRZEJŚCIEM DLA PIESZYCH W MIEJSCOWOŚCI JASIENICA ROSIELNA

została sporządzona zgodnie z obowiązującymi przepisami, normami oraz zasadami
wiedzy technicznej.

Oświadczam, że dokumentacja techniczna jest kompletna i może służyć celom, dla
których została wykonana.

2. OPIS TECHNICZNY

2.1. Opis stanu istniejącego.

Odcinek drogi powiatowej Nr 2028R Jasienica Rosielna - Blizne w km 0+802 – 0+870 w miejscowości Jasienica Rosielna jest zorientowany w układzie zachód – wschód i posiada niweletę opadającą w kierunku wschodnim ze zmiennymi spadkami od około 0,08 % do około 0,78 %. Na odcinku objętym niniejszym opracowaniem droga posiada szerokość korony ok. 10,50 w tym jezdnię o nawierzchni bitumicznej o szerokości 7,00 m. Lewostronny chodnik dla pieszych szerokości 2,0 – 2,5 m. Prawostronne pobocze gruntowe o zmiennej szerokości od 0,50 m do 0,75 m. Prawostronne otwarte rowy drogowe odprowadzające wody opadowe. Rowy drogowe w złym stanie technicznym (zarośnięte, zamulone). Na trasie rowu drogowego istnieją zjazdy indywidualne i publiczne o nienormatywnych szerokościach z przepustami o średnicy od 40 cm. do 50 cm.

Wody opadowe z pasa drogowego oraz przyległego terenu odprowadzane są otwartymi nieumocnionymi rowami drogowymi oraz za pomocą kanalizacji deszczowej do odbiornika.

Droga Nr 2028R charakteryzuje się dużym natężeniem ruchu kołowego – osobowego oraz pieszego. Ze względu na wąskie pobocza występuje bardzo duże zagrożenie kolizji drogowych z udziałem pieszych.

Przylegający do drogi teren jest zabudowany budynkami niskimi, jednorodziennymi.

2.2. Istniejące obiekty uzbrojenia terenu.

Na podkładzie mapowym zainwentaryzowano urządzenia naziemne i podziemne infrastruktury technicznej nie związane z funkcjonowaniem drogi. Pomiary wysokościowe skrzyżowań naziemnych linii energetycznych i telekomunikacyjnych w nawiązaniu do istniejącej niwelety drogi wykazały, że skrajnia pionowa urządzeń jest prawidłowa, wysokość zawieszenia przewodów jest większa od 4,20 m.

Szczegółową lokalizację zainwentaryzowanych urządzeń przedstawiono na *Rys. nr 2 „Plan sytuacyjny”*.

Na etapie realizacji robót budowlanych, należy wykonać ręczne wykopy kontrolne celem określenia dokładnego zagłębienia sieci uzbrojenia podziemnego.

Nie wyklucza się występowanie innych urządzeń obcych, które nie zostały wcześniej zaewidencjonowane przez służby geodezyjne.

2.3. Warunki gruntowo-wodne

Przedmiotowa inwestycja zaliczona jest do pierwszej kategorii geotechnicznej, która obejmuje niewielkie obiekty budowlane o statycznie wyznaczonym schemacie obliczeniowym w prostych warunkach gruntowych, dla których wystarcza jakościowe określenie własności gruntów. Proste warunki gruntowe występują w przypadku warstw gruntów jednorodnych genetycznie i litologicznie, zalegających poziomo równoległych do powierzchni terenu, nie obejmują gruntów słabonośnych, przy zwierciadle wód gruntowych powyżej projektowanego poziomu posadowienia oraz braku występowania niekorzystnych zjawisk geologicznych. Powyższe warunki określono na podstawie Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych. (Dz. U. nr 463 z dnia 27.04.2012 r.) Sąsiednie parcele zabudowane są budynkami jednorodziennymi oraz budynkami gospodarczymi. Nie zauważono żadnych spękań budynków

świadczących o nierównomiernym osiadaniu ani innych niekorzystnych zjawisk geologicznych. Założono, że w miejscu lokalizacji inwestycji występują warstwy gruntu jednorodne (gliny podrzędne z dodatkiem piasku barwy brązowej oraz żwiry z rumoszem skalnym), równoległe do powierzchni, oraz że woda gruntowa występuje poniżej poziomu posadowienia obiektów. Na przedmiotowej działce nie stwierdzono przejawów wód gruntowych w postaci drobnych sączeń, które mogłyby stanowić utrudnienia przy prowadzeniu prac ziemnych na niższej części terenu.

2.4. Ochrona środowiska.

Projektowane przedsięwzięcie wpływa pozytywnie na środowisko, a w trakcie prowadzenia robót nie wystąpią przyczyny mające szkodliwy wpływ na środowisko (ani na atmosferę, ani na glebę, ani na roślinność, ani na wody gruntowe). Ewentualny hałas przy robotach drogowych nie będzie przekraczał natężeń dopuszczalnego dla otoczenia i będzie krótkotrwały (sumarycznie około 10 godzin).

Projektowana inwestycja w żaden sposób nie wpływa na istniejący sposób odwodnienia. Wody opadowe w całości zbierane będą przez zmodernizowany, kryty rów drogowy oraz przez projektowane wpusty uliczne.

2.5. Opis zamierzenia projektowanego.

W ramach inwestycji, przewiduje się budowę chodnika dla pieszych w ciągu drogi powiatowej Nr 2028R Jasienica Rosielna - Blizne w km 0+802 – 0+870 po stronie prawej, budowę wyniesionego przejścia dla pieszych w km 0+848,60 w miejscowości Jasienica Rosielna oraz na budowie elementów odwodnienia drogi w celu odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z drogi powiatowej.

Zamierzenie inwestycyjne obejmuje:

Wykonanie robót pomiarowych (wytyczenie robót, inwentaryzacja powykonawcza);
Mechaniczne zdjęcie warstwy ziemi urodzajnej, humusu, z odwozem na składowisko zorganizowane staraniem Wykonawcy;
Wykonanie robót rozbiórkowych (nawierzchnie zjazdów, przepusty pod zjazdami, ścianki czołowe przepustów);
Wykonanie niezbędnych robót ziemnych (wykopy i nasypy);
Modernizacja istniejącego rowu drogowego (zarurowanie,);
Wykonanie elementów odwodnienia drogi (rów kryty, studnie rewizyjne, studzienki ściekowe z przykanalikami);
Wykonanie konstrukcji chodnika przy krawędzi jezdni;
Wykonanie wyniesionego przejścia dla pieszych;
Utwardzenie nawierzchni zjazdów w granicach pasa drogowego;
Wykonanie robót wykończeniowych;

2.6. Podstawowe parametry techniczne

- Klasa techniczna drogi – Z
- Prędkość projektowa – 40 km/h
- Grupa nośności podłoża- przyjęto G₂

- Kategoria ruchu dla drogi – KR2
- Ciężar osi obliczeniowej- 80 kN/oś
- Kategoria terenu – falisty

2.7. Chodnik w planie.

W planie trasę projektowanego chodnika wpisano równolegle do osi drogi powiatowej Nr 2028R. Trasa projektowanego chodnika została zlokalizowana w km 0+80 – 0+870 po stronie prawej. Zdecydowano się na w/w lokalizację chodnika, gdyż uwzględnia ona oczekiwania mieszkańców w tym zakresie.

Lokalizację chodnika oraz wszystkich elementów uwidoczniono na rys. nr 2, „Plan sytuacyjny”.

2.8. Chodnik w profilu podłużnym.

Niweletę chodnika zaprojektowano w odniesieniu do istniejącej niwelety osi drogi. Zdecydowano na wyniesienie górnej krawędzi projektowanego krawężnika o wysokość 16 cm. ponad istniejącą krawędź jezdni. Spadki podłużne niwelety chodnika są zgodne z spadkami krawędzi jezdni. W miejscach poszerzenia należy zachować istniejący spadek poprzeczny na jezdni. W obrębie zjazdów projektuje się krawężnik obniżony (wtopiony) do 4,0 cm ponad krawędź jezdni. W obrębie wyniesionego przejścia dla pieszych krawężnik obniżony do 2,0 cm.

Niweletę chodnika należy w maksymalnym stopniu dopasować do istniejącego terenu w odniesieniu do rzędnych wysokościowych przedstawionych na rys. nr 3, „Profil podłużny” oraz rys. nr 4 „Przekroje poprzeczne”.

2.9. Chodnik w przekroju normalnym.

Pochylenie poprzeczne projektowanego chodnika wynosi 2% w kierunku drogi powiatowej. Szerokość chodnika wynosi 2,00 m. Nawierzchnię chodnika zaprojektowano z wibroprasowanej betonowej kostki brukowej gr. 8 cm. Od strony jezdni chodnik obramowany krawężnikiem 15x30 cm na podsypce cementowo-piaskowej gr. 5 cm wraz z ławą betonową z oporem z betonu C16/20, natomiast od strony opaski gruntowej – obrzeżem 8x30 cm również na podsypce cementowo-piaskowej gr. 3 cm wraz z ławą betonową z oporem z betonu C12/16. Wyniesienie krawężnika względem jezdni drogi wynosi 16 cm. Za obrzeżem opaska ziemna szerokości od 0,30 m i pochyleniu 6% w kierunku przeciwnym do spadku chodnika obsiana mieszaninami traw. Dowiązanie do istniejącego terenu stanowić będą skarpy o nachyleniu 1:1 oraz 1:1,5.

Wykonanie konstrukcji chodnika poprzedzić niezbędnymi robotami ziemnymi zgodnie z rys. nr 4 *Przekroje poprzeczne* oraz tabelą nr 1 *Tabela robót ziemnych*

2.9.1. Konstrukcja nawierzchni.

- Konstrukcja chodnika dla ruchu pieszego:
  - Nawierzchnia z kostki betonowej szarej gr. 8 cm
  - Podsypka cementowo-piaskowa 1:4 gr. 4 cm
  - Podbudowa z kruszywa łamanego 0/31 mm gr. 15 cm

- Warstwa odsączająca z piasku gruboziarnistego gr. 10 cm

RAZEM: 37 cm

- Konstrukcja chodnika na przejazdach:

- Nawierzchnia z kostki betonowej kolorowej gr. 8 cm
- Podsypka cementowo-piaskowa 1:4 gr. 4 cm
- Podbudowa z kruszywa łamanego 0/31 mm stabilizowanego mechanicznie gr. 20 cm
- W-wa wzmacniająca z kruszywa naturalnego stabilizowanego cementem gr. 10 cm

-----
RAZEM: 42 cm

- Konstrukcja wyniesionego przejścia dla pieszych:

- Nawierzchnia z kostki betonowej kolorowej gr. 8 cm
- Podsypka cementowo-piaskowa 1:4 gr. 3 cm
- Podbudowa zasadnicza z betonu C 12/15 gr. 20 cm
- W-wa wzmacniająca z kruszywa naturalnego stabilizowanego cementem gr. 10 cm
- W-wa odcinająca z piasku gruboziarnistego; gr. 10 cm

RAZEM: 56 cm

2.10. Zjazdy.

Wszystkie zjazdy na przedmiotowym odcinku drogi zostały zinwentaryzowane w terenie. Geometrię zjazdów (szerokość, skosy, promień skrętu) przyjęto jak w stanie istniejącym. W przypadku gdy istniejące parametry zjazdów nie spełniają warunków technicznych – zastosowano minimalne dopuszczalne parametry. Niwelety zjazdów dostosowano do wymogów Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dn. 02.03.1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. (Dz. U. z 2016 r. poz. 124 z późniejszymi zmianami)

- Zjazd o nawierzchni z betonowej kostki brukowej:

Szerokość zjazdów dostosowano do warunków istniejących. Krawędź włączenia zjazdu do drogi powiatowej należy wykonać skosem 1:1. Krawężnik drogowy obniżony na wysokość 4,0 cm. Od krawędzi jezdni do granicy pasa drogowego nawierzchnia zjazdów utwardzona o konstrukcji:

- Nawierzchnia z kostki betonowej kolorowej gr. 8 cm
- Podsypka cementowo-piaskowa 1:4 gr. 4 cm
- Podbudowa z kruszywa łamanego 0/31 mm stabilizowanego mechanicznie gr. 20 cm
- W-wa wzmacniająca z kruszywa naturalnego stabilizowanego cementem gr. 10 cm

-----
RAZEM: 42 cm

- Zjazd o nawierzchni bitumicznej:

Szerokość zjazdów dostosowano do warunków istniejących. Krawędź włączenia zjazdu do drogi należy wykonać łukiem o promieniu 5,0 m. Od krawędzi jezdni do granicy pasa drogowego nawierzchnia zjazdów utwardzona o konstrukcji:

- w – wa ścieralna AC 11 S gr. 4 cm
- w – wa wiążąca AC 16 W gr. 4 cm
- w – wa podbudowy z kruszywa łamanego 0-31,5 mm gr. 20 cm
- w – wa wzmacniająca z kruszywa naturalnego stabilizowanego cementem gr. 15 cm
- w – wa odsączająca z piasku gruboziarnistego gr. 10 cm

RAZEM: 53 cm

Zjazdy usytuowano do drogi pod kątem maksymalnie zbliżonym do 90°. Wszelkie prace związane z przebudową zjazdów opisano w *tabeli nr 4 „Wykaz robót na zjazdach”*. Szczegóły rozwiązania zjazdów pokazano na *rys. nr 9 „Zjazd”*.

2.11. Odwodnienie

Projektowany rów kryty.

Do bezpośredniego odprowadzenia wody z jezdni służyć będą studzienki wpustowe o średnicy Ø 500 z osadnikiem szlamu i odcciążającymi pierścieniami betonowymi oraz kratą żeliwną typu ciężkiego. Wpusty deszczowe przewiduje się podłączyć przykanalikami Ø 200 PVC o spadku 1% do projektowanych studni rewizyjnych. Przewiduje się, iż projektowane studnie rewizyjne wykonane będą jako żelbetowe Ø 1200 oraz. Wody deszczowe z projektowanych studni odprowadzane będą rowem krytym wykonanym z rur z tworzywa sztucznego o wytrzymałości obwodowej min. 8 kN/m² o średnicy Ø 400 mm o zróżnicowanym spadku (wg *rys. nr 3 „Profil podłużny”*). Układanie rur w wykopie należy przeprowadzić na podłożu całkowicie odwodnionym i z wyprofilowanym dnem zgodnie z zaprojektowanymi spadkami. Budowę kanału należy prowadzić od rzędnych niższych do wyższych.

Roboty ziemne.

Przed przystąpieniem do robót ziemnych (wykonaniem wykopów) należy dokładnie rozpoznać całą trasę wzdłuż wytyczonej osi, przygotować punkty wysokościowe, a kołki wyznaczające oś kanału zabezpieczyć świadkami umieszczonymi poza gabarytem wykopu i odkładem urobku. Należy przewidzieć przykrycia wykopów pomostami dla przejścia pieszych. Odkład urobku powinien być dokonany tylko po jednej stronie wykopu, w odległości co najmniej 0,6m. od krawędzi wykopu.

Wpusty uliczne z osadnikiem.

Elementy składowe: dno odpływowe, krążki pośrednie, element przyłączeniowy, pierścień wyrównawczy (redukcyjny). Doboru elementów należy dokonać w sposób zapewniający uzyskanie odpowiedniej wysokości wpustu. Wysokość wpustu regulowana jest krążkami pośrednimi, które produkowane są w trzech wysokościach: h=195 mm, 295 mm i 570 mm. W elemencie przyłączeniowym lub dnie odpływowym zamontowane jest fabrycznie przejście szczelne dla rury Ø 200 PCV. Zwieńczeniem wpustu jest pierścień redukcyjny, na których montuje się kratkę ściekową. Przed rozpoczęciem montażu z wszystkich elementów należy usunąć zabrudzenia powstałe w czasie transportu i rozładunku. Części połączeniowe należy przed montażem zwilżyć. Do łączenia poszczególnych elementów należy użyć odpowiedniej zaprawy betonowej. Betonowe studzienki ściekowe należy

montować w przygotowanym, odwodnionym wykopie na podłożu betonowym lub fundamencie. Złącza pomiędzy poszczególnymi elementami wpustu ściekowego powinny być zaspoinowane i zatarte na gładko zaprawą cementową. Połączenie betonowej studzienki ściekowej z przewodem kanalizacyjnym następuje za pomocą elementu podłączeniowego wbudowanego w element przyłączeniowy.

Studnie rewizyjne.

Na projektowanym rowie krytym zaprojektowano studnie rewizyjne z kręgów betonowych Ø 1200. Dno studzienki powinno mieć płytę fundamentową oraz betonowe wypełnienie. Stopnie żłazowe w studziencie powinny być zamocowane mijankowo w dwóch rzędach, w odległościach pionowych 30 cm i odległości poziomej osi stopni 30 cm.

Przejście przez ściany należy wykonać przejściami szczelnymi. Ściany komór roboczych powinny być wewnątrz gładkie i nieotynkowane. Złącza prefabrykatów użytych do budowy powinny być zaspoinowane i zatarte zaprawą cementową na gładko. Studzienkę z zewnątrz należy zabezpieczyć dwukrotnie izolacją bitumiczną. Szerokość wykopu musi być wystarczająca dla swobodnego wykonania połączenia rur ze studzienką. Grubość podsypki pod studzienką powinna być taka, jak grubość podsypki pod rurociągiem. Przed zamontowaniem studzienki należy sprawdzić centryczność króćca przyłączeniowego studzienki i przyłączanego odcinka rury. W razie konieczności dopasować poprzez zmianę grubości warstwy spodniej. W trakcie zasypywania wykopu należy wyeliminować jakiegokolwiek przemieszczenia studzienki. Z tego względu nie wolno wypełniać wykopu jednostronnie. Obsypywanie i posadowienie przewodów przyłączeniowych i studzienek powinno być wykonane w taki sposób, aby nie dopuścić do różnic w osiadaniu.

Podsypka i obsypka rurociągu.

Pod projektowanym rowem krytym należy wykonać podsypkę z piasku o grubości 30 cm. Obsypkę należy wykonać z gruntu mineralnego, syckiego (piasek lub żwir), którego wielkość ziaren, w bezpośredniej bliskości rury, nie powinien przekraczać 10% nominalnej średnicy rury lecz nigdy nie może być większa niż 60 mm. Materiał obsypki nie może zawierać ostrych kamieni lub innego łamanego materiału. W celu zapewnienia całkowitej stabilności rurociągu, konieczne jest zadbanie o to, aby materiał obsypki szczelnie wypełniał przestrzeń nad rurą. Obsypkę wykonać warstwami, równolegle po obu bokach rur, każdą warstwę zagęszczając. Grubość warstw nie powinna przekraczać 1/3 średnicy rury lub nie powinna być większa niż 30 cm. Obsypkę należy prowadzić aż do uzyskania górnego poziomu warstwy ochronnej rurociągu tj. warstwy o grubości 50 cm ponad wierzch rury. Niedopuszczalne jest wykonywanie obsypki przez bezpośrednie spuszczenie mas ziemi na rurociąg z samochodów wywrotek.

Zagęszczenie gruntu.

Podczas wykonywania zagęszczania należy przestrzegać następujących zasad:

- przy ręcznym zagęszczaniu maksymalna grubość obsypki nie powinna przekraczać 10 – 15 cm,
  - zaleca się stosowanie sprzętu, który może pracować jednocześnie po obu stronach przewodu,
  - należy pamiętać o dokładnym zagęszczeniu-podbiciu gruntu w tzw. pachach rurociągu.
- Pierwsze warstwy, aż do osi rury powinny być zagęszczone bardzo ostrożnie by uniknąć uniesienia rury. Po wykonaniu obsypki do ½ wysokości rury, wszelkie ubijanie warstw powinno być wykonane w kierunku do ścian wykopu rurociągu. Mechaniczne zagęszczanie można rozpocząć po wykonaniu 50 cm warstwy ochronnej ponad wierzch rury. Należy użyć ubijaka wibracyjnego (ciężar 50 –100 kg). Przy jednym cyklu zagęszczania uzyskamy 85 % zmodyfikowanej wartości Proctora.

Zabezpieczenie wykopów.

Wykop należy zabezpieczyć przed napływem wód opadowych. Przez cały czas trwania robót wykopy powinny być zabezpieczone oraz oznakowane zgodnie z wymogami BHP.

Wykonawca ze względu na charakter terenu w jakim prowadzone będą roboty ziemne, powinien w sposób bardzo staranny wykonać zabezpieczenie wykopów. Proponuje się zorganizowanie prac w taki sposób, aby nie pozostawiać głębokich wykopów na noc lub też zapewnić nad nimi ciągły nadzór.

Skrzyżowania z istniejącym uzbrojeniem.

Przed przystąpieniem do robót ziemnych należy wykonać ręcznie wykopy kontrolne, celem dokładnej lokalizacji istniejących na trasie kanalizacji przewodów uzbrojenia podziemnego. Wszystkie napotkane przewody podziemne na trasie wykonywanego wykopu, krzyżujące się lub biegnące równolegle z wykopem należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem, a w razie potrzeby podwiesić w sposób zapewniający ich eksploatację.

2.12. Roboty ziemne.

Roboty ziemne związane będą z odpowiednim ukształtowaniem skarp, wykonaniem nasypów pod warstwy konstrukcyjne chodnika oraz wykonaniem korekty sytuacyjno-wysokościowej istniejącego rowu drogowego.

Roboty ziemne przedstawiono na rys. nr 4 „Przekroje poprzeczne” oraz tabelarycznie w tabelach nr 1 i 2.

2.13. Materiały budowlane.

Zastosowane materiały muszą być kl. I-szej i powinny posiadać atesty, certyfikaty lub aprobaty techniczne stwierdzające dopuszczenie ich do stosowania w budownictwie.

UWAGA:

Wszystkie prace należy wykonywać zgodnie z obowiązującymi przepisami BHP, pod nadzorem osoby posiadającej uprawnienia budowlane, zachowując zasadę starannego wykonania robót.

Zastosowane materiały muszą posiadać świadectwa i atesty dopuszczające do stosowania w budownictwie.

3. Informacje dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (BIOZ).

3.1. Inwestor.

POWIAT BRZOSOWSKI
Starostwo Powiatowe w Brzozowie
ul. Armii Krajowej 1
36-200 Brzozów

3.2. Autor informacji BIOZ.

inż. Piotr Irzyk

3.3. Podstawa prawna

Informacja na temat bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy realizacji robót budowlanych w ramach zadania p.n.:

Przebudowa drogi powiatowej Nr 2028R Jasienica Rosielna – Blizne w km 0+802 – 0+870 wraz z wyniesionym przejściem dla pieszych w miejscowości Jasienica Rosielna.

Zakres opracowania jest zgodny z:

Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia Dz. U. 03.120.1126 z dnia 10 lipca 2003r.

3.4. Zakres robót

W zakresie projektu przewidywane jest wykonanie niezbędnych robót, które obejmują :

- Wykonanie robót pomiarowych (wytyczenie robót, inwentaryzacja powykonawcza);
- Mechaniczne zdjęcie warstwy ziemi urodzajnej, humusu, z odwozem na składowisko zorganizowane staraniem Wykonawcy;
- Wykonanie robót rozbiórkowych (nawierzchnie zjazdów, przepusty pod zjazdami, ścianki czołowe przepustów);
- Wykonanie niezbędnych robót ziemnych (wykopy i nasypy);
- Modernizacja istniejącego rowu drogowego (zarurowanie.);
- Wykonanie elementów odwodnienia drogi (rów kryty, studnie rewizyjne, studzienki ściekowe z przykanalikami);
- Wykonanie konstrukcji chodnika przy krawędzi jezdni;
- Wykonanie wyniesionego przejścia dla pieszych;
- Utwardzenie nawierzchni zjazdów w granicach pasa drogowego;
- Wykonanie robót wykończeniowych;

3.5. Wykaz istniejących obiektów budowlanych

Na terenie objętym projektowaną inwestycją niezlokalizowane podziemnych obiektów infrastruktury techniczne.

Nie wyklucza się istnienia w terenie urządzeń podziemnych nie naniesionych na mapach.

3.6. Wskazanie elementów zagospodarowania terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

Następujące elementy zagospodarowania mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:

- Wykonywanie robót pod ruchem
- Wykonywanie robót budowlanych ciężkim sprzętem będącym źródłem drgań i hałasu
- Wykopy przy realizacji zabudowy rowu
- Istniejące urządzenia podziemne usytuowane poprzecznie
- Budowa chodnika

3.7. Wskazania dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę, rodzaj zagrożenia i miejsce występowania.

Zgodnie z wykazem zawartym w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu

bezpieczeństwa i ochrony zdrowia Dz. U. 03.120.1126 z dnia 10 lipca 2003r. w trakcie realizacji przedmiotowej inwestycji mogą wystąpić następujące zagrożenia:

Zagrożenia związane z ręcznym wykonywaniem wykopów.			
Możliwe niebezpieczne wydarzenia	Przyczyny zagrożenia	Możliwe skutki zagrożenia	Miejsce wystąpienia zagrożeń
Wpadnięcie pracownika do wykopu	Brak prawidłowych przejść i dojść do stanowiska pracy, brak zabezpieczeń wykopów, niedostateczne oświetlenie, schodzenie i wychodzenie po skarpach	Potłuczenie, złamanie kończyn i urazy wewnętrzne	Wykopy
Spadanie na pracujących w wykopie brył ziemi i kamieni	Składowanie urobku zbyt blisko od krawędzi wykopu	Potłuczenia, urazy wewnętrzne	Wykopy
	Rozluźnienie struktury gruntu przez opady i zmiany termiczne	j.w.	Wykopy
	Przebywanie pracowników w wykopie podczas prac koparki	j.w.	Wykopy
Potrącenie przez innych użytkowników dróg przy pracach wzdłuż odcinka drogi	Nieuwaga innych użytkowników dróg. Brak znaków ostrzegawczych i zabezpieczeń wykonywanych robót. Nie używanie przez pracowników kamizelek ostrzegawczych.	Ogólne obrażenia, śmierć	Cały odcinek robót
Zagrożenia związane z mechanicznym wykonywaniem wykopów.			
Kolizja, wypadek drogowy związany z prowadzeniem pojazdów	Nieprzestrzeganie przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami.	Ogólne obrażenia, lekkie, ciężkie, śmierć	Dojazd do terenu budowy
	Nieprzestrzeganie przepisów ruchu drogowego przez innych użytkowników ruchu.	j.w.	Dojazd do terenu budowy
	Niewłaściwy stan psychofizyczny kierowcy, przemęczenie	j.w.	Dojazd do terenu budowy
Upadek podczas wsiadania i wysiadania z pojazdu	Nieuwaga, niezachowanie ostrożności	Urazy kończyn, stłuczenia	Teren budowy, koparka
	Niewłaściwy stan psychofizyczny kierowcy, przemęczenie	j.w.	Teren budowy, koparka
Przewrócenie się koparki, wpadnięcie do wykopu	Ustawienie koparki przy krawędzi wykopu	Ogólne obrażenia, śmierć	Miejsce wyk. wykopów
	Dopuszczenie do tworzenia się nawisów gruntu	j.w.	Miejsce wyk. wykopów

	Nie oznakowane wykopy	j.w.	Miejsce wyk. wykopów
	Niezachowanie minimalnego oddalenia od miejsca przebiegu instalacji elektrycznej napowietrznej	j.w.	Miejsce w którym przebiega linia energetyczna napowietrzna
Zagrożenia związane ze składowaniem materiałów oraz z wykonywaniem prac zabezpieczających			
Upadek, potknięcie się	Droga komunikacyjna zastawiona materiałem	Stłuczenia, skręcenia kończyn	Cały teren budowy
	Zły stan powierzchni składowiska materiałów	j.w.	Cały teren budowy
	Zły stan psychofizyczny pracownika	j.w.	Cały teren budowy
Przygnięcie składowanym materiałem	Niestabilne ułożenie materiałów	j.w.	Cały teren budowy
	Wymywanie materiałów ze środka stosów	j.w.	Cały teren budowy
Obrażenia wewnętrzne związane z przenoszeniem ciężarów	Przenoszenie ręczne ciężarów powyżej dopuszczalnych norm	Urazy kręgosłupa, przepuklina	Cały teren budowy
	Przenoszenie towaru o dużych gabarytach i dużym ciężarze przez jednego pracownika	j.w.	Cały teren budowy
Obrażenia zewnętrzne podczas prac załadunkowych i rozładunkowych	Brak koordynacji prac z operatorem sprzętu	Przygnięcie, stłuczenia,	Cały teren budowy
	Nieprawidłowe zamontowanie zawiesi	j.w.	Cały teren budowy
	Zerwanie się zawiesi	j.w.	Cały teren budowy
	Nieużywanie przez pracowników ochron osobistych	j.w.	Cały teren budowy
Przygnięcie przez manewrujące pojazdy	Znalezienie się poza zasięgiem widoczności kierowcy	Ciężkie urazy ciała, śmierć	Cały teren budowy
Uderzenie, przygnięcie przewożonym towarem	Układanie towarów na samochodzie nierównomierne i niezapewniające stateczności	Urazy kończyn, złamania, stłuczenia	Cały teren budowy
	Rozładunek materiałów o masie przekraczającej dopuszczalne normy	j.w.	Cały teren budowy
Upadek z wysokości podczas	Nieuwaga pracownika podczas prac rozładunkowych	Urazy ogólne, skręcania, złamania	Cały teren budowy

rozładunku	Nie zabezpieczenie samochodu przed samoczynnym przemieszczeniem się	j.w.	Cały teren budowy
Zagrożenia związane z prowadzeniem pojazdów.			
Kolizja, wypadek	Nieprzestrzeganie przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami	Ogólne obrażenia, lekkie, ciężkie, śmierć	Dojazd na teren budowy
	Nieprzestrzeganie przepisów ruchu drogowego przez innych użytkowników drogi	j.w.	Dojazd na teren budowy
	Niewłaściwy stan psychofizyczny kierowcy, przemęczenie	j.w.	Dojazd na teren budowy
	Zły stan techniczny pojazdów	j.w.	Dojazd na teren budowy
	Przeciążenie samochodów ładunkiem	j.w.	Dojazd na teren budowy

Osoba będąca autorem planu BIOZ opracowanego na podstawie niniejszej „Informacji dotyczącej Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia” powinna zweryfikować powyższą listę rodzajów robót budowlanych w oparciu o zakładany harmonogram prowadzenia robót i powinna potwierdzić lub wykluczyć zaistnienie powyższych zagrożeń, a także uzupełnić powyższą listę o niewymienione na niej zagrożenia przewidywane przez nadzór budowy, których nie można określić na obecnym etapie projektu budowlanego.

3.8. Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do robót szczególnie niebezpiecznych.

Dla wszystkich stanowisk pracy na budowie należy opracować ocenę ryzyka zawodowego i o ryzyku tym poinformować pracowników. Należy też konsultować z nimi działania na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa pracy na budowie.

Przed przystąpieniem do realizacji pracownicy wini zastać zapoznani z terenem budowy, miejscami niebezpiecznymi oraz z wszystkimi ewentualnymi zagrożeniami, które mogą wystąpić w trakcie prowadzenia robót. Każdy z pracowników własnoręcznie potwierdzi fakt zapoznania się z informacją o ryzyku zawodowym związanym z wykonywaną pracą. Codziennie przed przystąpieniem do wykonywania robót w ramach tzw. odprawy wszyscy pracownicy winni zostać informowani o zagrożeniach występujących na aktualnie prowadzonych odcinkach robót. W przypadku wystąpienia zagrożenia każdy pracownik ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia o zaistniałym zagrożeniu bezpośredniego swojego przełożonego tj. brygadzystę lub kierownika budowy. Kierownik budowy, w przypadku stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia pracownika nakazuje wstrzymanie robót oraz informuje o zdarzeniu koordynatora sprawującego nadzór nad bezpieczeństwem pracy wszystkich pracowników pracujących na tym kontrakcie oraz Właściciela firmy.

Po usunięciu przyczyny zagrożenia Kierownik Budowy winien wydać decyzję o przystąpieniu do dalszych prac. Każdy z pracowników ma obowiązek używania przydzielonego mu ubrania roboczego oraz sprzętu ochrony osobistej (m.in. hełmów ochronnych, rękawic ochronnych, kamizelek ostrzegawczych).

Do bezpiecznego i należytego wykonania prac firma wykonująca roboty winna zapewnić przeszkolenie ogólne w zakresie BHP oraz instruktaż na stanowisku pracy.

3.9. Przechowywanie i przemieszczanie materiałów na budowie.

Materiały budowlane należy dostarczać bezpośrednio do miejsca wbudowania. W przypadku konieczności ich okresowego przechowywania, wydzielić zaplecze budowy zabezpieczone przed dostaniem się osób przypadkowych.

Na terenie budowy powinny być wyznaczone oznakowane, utwardzone i odwodnione miejsca do składowania materiałów.

Wszystkie materiały należy układać według poszczególnych grup, wielkości i gatunków w sposób zapewniający stateczność, wykluczający możliwość wywrócenia, zsunęcia, rozsunęcia się lub spadnięcia składowanych wyrobów i urządzeń oraz umożliwiający dostęp do poszczególnych stosów lub pojedynczych elementów. Powierzchnia składowania powinna być utwardzona i zabezpieczona przed gromadzeniem się ścieków sanitarnych i wód opadowych.

Materiały drobnicowe powinny być ułożone w stosy o wysokości nie większej niż 2,0 m, a stosy materiałów workowanych ułożone w warstwach krzyżowo do wysokości nieprzekraczającej 10 – warstw. Rury powinny być składowane na równym podłożu na podkładach i przekładkach drewnianych, a wysokość stosu nie powinna przekraczać 1,5 m.

Odległość stosów przy składowaniu materiałów nie powinna być mniejsza niż:

- 1) 0,75 m - od ogrodzenia lub zabudowań,
- 2) 5,00 m - od stałego stanowiska pracy.

Opieranie składowanych materiałów lub wyrobów o płoty, słupy napowietrznych linii elektroenergetycznych, konstrukcje wsporcze sieci trakcyjnej lub ściany obiektu budowlanego jest zabronione.

Niedopuszczalne jest składowanie materiałów bezpośrednio pod elektroenergetycznymi liniami napowietrznymi lub w odległości mniejszej (licząc w poziomie od skrajnych przewodów) niż:

- 1) 2 m – od linii niskiego napięcia;
- 2) 5 m – od linii wysokiego napięcia do 15 kV;
- 3) 10 m – od linii wysokiego napięcia do 30 kV;
- 4) 15 m – od linii wysokiego napięcia powyżej 30 kV.

3.10. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikających z wykonania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie.

Wszystkie maszyny i pojazdy winny być sprawne technicznie i posiadać niezbędne certyfikaty dopuszczające do prac budowlanych i poruszania się po drogach publicznych, a zatrudnieni pracownicy posiadają niezbędne kwalifikacje i uprawnienia do ich obsługi. Roboty ziemne prowadzone będą na podstawie projektu, określającego położenie instalacji i urządzeń podziemnych, mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót.

Wykonywanie robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie sieci będzie poprzedzane określeniem przez kierownika budowy bezpiecznej odległości, w jakiej mogą być one wykonywane od istniejącej sieci, i sposobu wykonywania tych robót. Prowadzenie robót ziemnych w pobliżu instalacji podziemnych, a także głębienie wykopów poszukiwawczych odbywać się będzie ręcznie.

Podczas wykonywania robót ziemnych w razie przypadkowego odkrycia lub naruszenia w/w instalacji, niezwłocznie przerywa się pracę i ustala się z właściwą jednostką zarządzającą daną instalacją dalszy sposób wykonywania robót. Jeżeli podczas wykonywania robót ziemnych zostaną odkryte przedmioty trudne do identyfikacji, przerywa się dalszą pracę i

zawiadamia się osobę nadzorującą roboty ziemne. Miejsca niebezpieczne będą ogrodzone i oznakowane tablicami ostrzegawczymi. W miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy tych robotach teren robót oznaczony winien być zgodnie z przepisami BHP oraz zatwierdzonym projektem organizacji ruchu na czas prowadzenia robót.

Teren, na którym są wykonywane będą roboty ziemne, a który nie może być ogrodzony, zapewniony będzie miał stały dozór.

Do pracy dopuszczani będą pracownicy posiadający aktualne badania lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy na danym stanowisku oraz szkolenia z zakresu BHP. Każdy z pracowników ma obowiązek używania przydzielonego mu ubrania roboczego oraz sprzętu ochrony osobistej (m.in. hełmów ochronnych, rękawic ochronnych, kamizelek ostrzegawczych). Ubrania robocze oraz sprzęt ochrony osobistej posiadają wymagane atesty.

Na terenie placu budowy winno być urządzone zaplecze wraz z pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi. Budynek socjalny winien być wyposażony m.in. w:

- apteczkę I pomocy z niezbędnym wyposażeniem,
- gaśnicę śniegową GS 5 X,
- instrukcję udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach,
- instrukcję postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych.

W przypadku braku stałej instalacji telekomunikacyjnej, budowa wyposażona winna być w aparaty telefonii komórkowej.

4. Obliczenia - tabele

- Tabela Nr 1 – Tabela robót ziemnych
- Tabela Nr 2 – Obliczenie ilości robót ziemnych – zdjęcie humusu
- Tabela Nr 3 – Tabela powierzchni chodnika, długości krawężników, obrzeży
- Tabela Nr 4 – Wykaz robót na zjazdach

5. CZĘŚĆ RYSUNKOWA – spis rysunków

Rys. nr 1	Orientacja	1 : 10000
Rys. nr 2	Plan sytuacyjny	1 : 500
Rys. nr 3	Profil podłużny	1 : 100/500
Rys. nr 4	Przekroje poprzeczne	1 : 100
Rys. nr 5	Przekrój normalny	1 : 25
Rys. nr 6	Wyniesione przejście dla pieszych	1 : 25
Rys. nr 7	Szczegół typowej studni rewizyjnej	b/s
Rys. nr 8	Szczegół typowego wpustu ściekowego	1 : 25
Rys. nr 9	Zjazd	1 : 50
Rys. nr 10	Wlot/wylot kolektora Ø 400 mm	1 : 20